

Život Cirkvi

Ročník 18

44/2011

**Spomienka na všetkých verných zosnulých
a na kresťanskú nádej vo večný život**

Komentár Antona Ziolkovského: Čas spomínania

Po tieto dni navštevujeme cintoríny a v modlitbe spomíname na svojich blízkych. Tieto okamihy prežívame viac, ak nás v posledných mesiacoch predišiel niekto do večnosti. Slávnosť Všetkých svätých a Pamiatka na zosnulých dvíhajú našu myseľ k Bohu. Chceme žiť v Božej prítomnosti a máme nádej, že sa tam stretne s našimi blízkymi.

Spomienka na predkov a modlitba za nich nás spája s minulosťou. Oni tu žili, pracovali a im vďačíme za prítomnosť. Mnohí z nich boli ľuďmi hlbokej viery, ktorá im v ťažkých chvíľach pomáhala prekonať prekážky. Je dobré uvedomiť si, že nikto z nás nie je ostrovom, ale vyrastáme uprostred spoločenstva, ktoré je nositeľom kultúry a sprostredkovateľom náboženskej skúsenosti. To je Tradícia s veľkým „T“, čo umožňuje rozmeniť na drobné v každodenných situáciách poklad viery. Spomienka na zosnulých je príležitosťou vrátiť sa k hodnotám, ktoré predkom pomohli zostať s Bohom a s ľuďmi. Konfrontovať vlastný životný štýl s ich príbehom. Pred Bohom zostávame hriešnikmi a môžeme sa len v pokore spoliehať na jeho milosrdenstvo.

Modlime sa aj za tých, ktorých tváre nepoznáme. Rinčanie zbraní ukončilo predčasne tisíce životov. A vojnových hrobov stále pribúda. Vo svete je veľa nezmyselného násilia, ktoré je motivované nenávisťou alebo túžbou ovládnuť hospodársky priestor. V každom meste, ba aj v mnohých dedinách nachádzame vojnové hroby. Modlitbu a sviecu si zaslúžia nenarodené deti. V posledných desaťročiach sa špirála kultúry smrti roztáča stále viac. V dôsledku umelého ukončenia tehotenstva zomreli milióny detí. Treba si pripomenúť tieto obete najväčšej genocídy našich čias. Chvalabohu, na Slovensku každoročne pribúdajú nové pamätníky nenarodených deťom

a rôzne modlitbové iniciatívy. Sú nemým mementom zločinov ľudskej svojvôle a egoizmu.

V posledných týždňoch sme boli svedkami napätej situácie v Lýbii či hlasovania o záchrane eurozóny. Starostlivosť o dobré fungovanie ekonomiky je chvályhodné. Ako však upozorňujú cirkevné dokumenty, i Svätý Otec Benedikt XVI., koreňom hospodárskej krízy je morálna kríza. Možno zachránime euro, úspory miliónoch ľudí. Keď však nebude v medziľudských vzťahoch viacej vzájomnej dôvery a zodpovednosti, spoločensko – kultúrny úpadok, ktorý je na starom kontinente už dlhšie zjavný, bude pokračovať. Žiaden val nás nezachráni pred klamstvom, podvodmi a vydieraním. V týchto dňoch sa všetky tieto problémy budú zdať malicherné. A to oni v istom zmysle naozaj sú. Potrebujeme totiž len jedno: Žiť tak, aby sme jedného dňa mohli hľadiť na Božiu tvár a prežívať toto sväté spoločenstvo. Ak si toto uvedomíme, budeme žiť mravnejšie a spoločnosť bude zdravšia.

Na cintoríne sa každý človek stíši. Nielen kvôli modlitbe a spomienkam, ale aj dotyku večnosti. Sme si vedomí, že aj my pôjdeme tou istou cestou. Cítíme Božiu prítomnosť a vďačnosť za životy predkov. Realite života neujdeme. Globálna hospodárska kríza sa nás všetkých dotýka čoraz viac. Konfrontácia s vlastným koncom nám pomáha rozoznávať pravé od falošného, je motívom žiť v Božej blízkosti. Modlime sa za príbuzných, nenarodené deti, obeť násilia a vojnových konfliktov. Zapáľme sviecu kňazom, ktorí nám toľkokrát pomohli. Tieto dni sú tiché, ale nie smutné. Na ich konci je Svetlo. Číra Láska, bez ktorej by život nemal zmysel. Odpočinutie večné, daj všetkým zosnulým, ó, Pane a svetlo večné nech im svieti. Nech odpočívajú v pokoji. Amen.

RV, az

Vo Vatikáne predstavili objav jediného známeho rukopisu Spinozovej Etiky

Vo Vatikánskej knižnici predstavili objav jediného známeho rukopisu Spinozovej Etiky, najvýznamnejšie dielo tohto filozofa 17. storočia. Rukopis je kópiou urobenou jeho priateľom, Pietrom van Gentom v roku 1675, teda dva roky pred autorovou smrťou. Význam objavu je ohromný. Doposiaľ bola totiž Etika známa iba z posmrtného vydania, v ktorom editor naniesol štylistické úpravy. Vďaka vatikánskemu objavu bude možné poznať Etiku v latinskom origináli tak, ako ju Spinoza napísal.

Rukopis sa dostal do Vatikánu prostredníctvom slávneho dánskeho anatóna a geológa Nielsa Stensena (1638 – 1686, beatifikovaný Jánom Pavlom II. v roku 1988), ktorý po konverzii ku katolicizmu v roku 1677 predal Etiku Inkvizícii, aby upozornil na niektoré idey nebezpečné pre vieru. Z ich archívu sa v roku 1922 dostala do Vatikánskej knižnice a od tej doby bola dostupná vedcom. Nejde teda o objav materiálneho charakteru, rukopis donedávna existoval vo vatikánskych zbierkach,

ale ako nepodpísaný a neoznačený unikál pozornosti vedcov až júna tohto roka a nikto si neuvedomoval jeho hodnotu.

Podľa riaditeľa oddelenia rukopisov Vatikánskej knižnice je takýchto prípadov ďaleko viac. Vyplývajú z faktu, že historici trávia stálej menej času v archívoch a knižniciach a vyhýbajú sa pracnému hľadaniu v starých inventároch. Dávajú prednosť elektronickým kópiám, ktoré ale zatiaľ zahŕňajú len veľmi skromnú časť bohatstva veľkých knižníc, zdôraznil profesor Paolo Vian. Vzhľadom k dlhšej histórii katalogizácie v týchto veľkých zbierkach zostáva nevyhnutné vziať do ruky staré katalógy, inventáre, rukopisné zoznamy siahajúce často až do konca 15. a počiatku 16. storočia. Katalogizácie rukopisných materiálov a ich popis síce postupuje, ale bolo by omylom myslieť si, že zahŕňajú všetky fondy. Ešte dlhé roky budú odrážať iba ich veľmi skromný zlomok, dodal pri prezentácii riaditeľ Vian.

RV CZ, job

Benedikt XVI.: Modlime sa za tých, ktorí sú v cirkvi povolaní učiť

Vatikán, 30. októbra (RV) - Svätý Otec Benedikt XVI. sa v nedeľu 30. októbra prihovril veriacim pred modlitbou Anjel Pána.

Drahí bratia a sestry!

V liturgii dnešnej nedele nás apoštol Pavol pozýva, aby sme prijímali evanjelium nie „ako ľudské slovo, ale – aké naozaj je – ako slovo Božie“ (1 Sol 2,13). Takýmto spôsobom môžeme s vierou prijať napomenutia, s ktorými sa Ježiš obracia na naše svedomie, aby sme sa v živote dokázali podľa nich riadiť a správať. V dnešnom evanjeliovom úryvku napomína farizejov a zákonníkov, ktorí zastávali vo vtedajšej spoločnosti miesto učiteľov, pretože ich správanie a konanie bolo otvorene v kontraste s tým, čo učili a prísne vyžadovali od druhých, aby sa podľa toho riadili. Ježiš zdôrazňuje, že títo „hovoria a nekonajú“ (Mt 23,3), ba dokonca „viažu ťažké až neúnosné bremená a kladú ich ľuďom

na plecía, ale sami ich nechcú ani prstom pohnúť“ (Mt 23,4). Dobré učenie sa prijíma, ale riskuje, že sa dostane do rozporu s konaním a správaním. Preto Ježiš hovorí: „Preto robte a zachovávajúte všetko, čo vám povedia, ale podľa ich skutkov nerobte“ (Mt 23,3). Ježišov postoj je úplne opačný: On na prvom mieste realizuje prikázanie lásky, ktoré učí všetkých. Preto môže povedať, že takéto jarmo je príjemné a bremeno ľahké, pretože On sám nám ho pomáha niesť spolu s ním (porov. Mt 11,29-30).

Svätý Bonaventúra, mysliac na učiteľov, ktorí potláčajú slobodu druhých v mene svojej autority, poukazuje na skutočného Učiteľa, keď hovorí: „Nik nemôže učiť a ešte menej konať, ani dosiahnuť poznateľnú pravdu bez prítomnosti Božieho Syna“ (Sermo I de Tempore, Dom. XXII post Pentecostes, Opera omnia, IX, Qua-

racchi, 1901, 442). „Ježiš sedí na „katedre“ ako niekto, kto je väčší než Mojžiš a rozširuje Zmluvu na všetky národy“ (Ježiš Nazaretský, 89). On je náš jediný a pravý učiteľ! Preto sme povolaní, aby sme nasledovali Božieho Syna, vtelené Slovo, ktoré ukazuje pravdu svojho učenia prostredníctvom poslušnosti vôle svojho Otca a prostredníctvom darovania seba samého. Ako píše blahoslavený Antonio Rosmini: „Prvý učiteľ formuje všetkých ostatných učiteľov rovnako ako formuje svojich žiakov, aby (tak jedni ako aj druhí) existovali iba v pôvodnom, tichom, ale veľmi mocnom učení“ (Idea della Sapienza, 82). Ježiš rázne odsudzuje márnú slávu a konštatuje, že konať preto, „aby ich ľudia videli“ (Mt 23,5) je vydané na milosť a nemilosť človeka, podkopáva hodnoty, na ktorých stojí autenticosť osoby.

Drahí priatelia, Pán Ježiš prišiel na svet ako ten, kto slúži. Svojim úplným uponížením sa a zrieknutím seba samého až po smrť na kríži nám ukázal tú najvýrečnejšiu lekciiu poníženia a lásky. Z jeho príkladu vychádza požiadavka života: „Kto je medzi vami najväčší, bude vaším služobníkom“ (Mt 23,11).

Prosme o príhovor Najsvätejšiu Pannu Máriu a modlime sa osobitne za tých, ktorí sú v kresťanskom spoločenstve povolaní k službe vyučovať, aby svojimi skutkami vždy svedčili o tých pravdách, o ktorých učia slovom.“

Pred pozdravmi v jednotlivých jazykoch sa Svätý Otec obrátil na obyvateľov Thajska a Talianska: „Drahí bratia a sestry, chcem vyjadriť svoju blízkosť obyvateľom Thajska, ktorí sú postihnutí veľkými a ničivými záplavami. Rovnako aj Talianska, osobitne obyvateľom Ligúrie a Toskánska, ktorých postihli dôsledky silných dažďov. Uist'ujem ich o svojich modlitbách.“ -jš- / foto RV

Svätý Otec prijal náboženských lídrov a poďakoval im za stretnutie v Assisi

Vatikán, 28. októbra (RV) – Svätý Otec Benedikt XVI. prijal 28. októbra na osobitnej audiencii v Klementínskej sále Apoštolského paláca okolo 300 účastníkov svetového stretnutia náboženských lídrov v Assisi.

Veľavážení hostia, drahí priatelia,

vítam vás v Apoštolskom paláci a ďakujem vám za vašu ochotu zúčastniť sa na Dni reflexii, dialógu a modlitby za spravodlivosť a pokoj vo svete, ktorý sa konal včera v Assisi, 25 rokov po historickom prvom stretnutí.

V určitom zmysle toto zhromaždenie zastupuje milióny mužov a žien na celom svete, ktorí sa aktívne

angažujú v podporovaní spravodlivosti a pokoja. Je tiež dôkazom priateľstva a bratstva, ktoré sa rodí ako ovocie úsilia toľkých priekopníkov v tomto dialógu. Nech toto priateľstvo naďalej pokračuje medzi všetkými nasledovníkmi svetových náboženstiev, medzi mužmi a ženami dobrej vôle všade na svete.

Ďakujem mojim kresťanským bratom a sestrám za ich bratskú prítomnosť. Ďakujem tiež zástupcom židovského národa, ktorí sú nám zvlášť blízki, a všetkým vám, ctihodným zástupcom rôznych svetových náboženstiev. Som si vedomý, že mnohí z vás prišli z diaľky a podnik-

li náročnú cestu. Vyjadrujem svoje poďakovanie aj tým, ktorí zastupujú ľudí dobrej vôle, ktorí nekráčajú cestou nijakej náboženskej tradície, ale sú oddaní hľadaniu pravdy. Oni boli ochotní zdieľať túto púť s nami na znak ich túžby pracovať spolu na budovaní lepšieho sveta.

Pri pohľade späť môžeme uznať prezieravosť predchádzajúceho pápeža Jána Pavla II. v zvolaní prvého stretnutia v Assisi a pretrvávajúcu potrebu mužov a žien rôznych náboženstiev svedčiť spolu, že cesta ducha je vždy cestou pokoja. Stretnutia tohto druhu sú samozrejme výnimočné a nie časté, ale sú jasným vyjadrením skutočnosti, že každý deň v celom našom svete ľudia rôznych náboženských tradícií žijú a pracujú navzájom v harmónii. Je určite významné pre otázku pokoja, že tak veľa mužov a žien inšpirovaných svojim najhlbším presvedčením je odhodlaných konať pre dobro ľudskej rodiny.

V tomto zmysle som si istý, že nám včerajšie stretnutie ukázalo, nakoľko je úprimná naša túžba prispieť k dobru celého ľudstva a nakoľko sa musíme o ňu deliť s druhými. Aj keď sa rozídeme našimi rôznymi cestami, čerpajme silu z tejto skúsenosti a kdekoľvek budeme, pokračujme obnovení na ceste, ktorá vedie k pravde, na púti, ktorá vedie k pokoji. Zo srdca vám všetkým ďakujem!

-jak-

Benedikt XVI. prijal biskupov Angoly a štátu Svätý Tomáš

Vatikán, 29. októbra (RV) – „Prvým a špecifickým príspevkom Cirkvi v prospech afrického ľudu je ohlasovanie Kristovho evanjelia. Sme teda zaviazaní odhodlane pokračovať v ohlasovaní evanjelia ľuďom Afriky, pretože život v Kristovi je prvým a hlavným faktorom rozvoja,“ povedal Svätý Otec Benedikt XVI. v príhovore k biskupom Angoly a afrického ostrovného štátu Svätý Tomáš, ktorých prijal na audiencii v rámci návštevy Ad limina apostolorum. Nejde, ako poznamenal, o chlácholivé, ale o burcujuce slová, ktoré vyzývajú ku konverzii, o slová, ktoré umožnia stretnutie s Pánom.

Benedikt XVI. s radosťou spomenul návštevu Angoly z roku 2009, ale aj pripravovanú návštevu Beninu, ktorá sa uskutoční o necelý mesiac, od 18. do 20. novembra, kedy odovzdá Božiemu ľudu Afriky apoštolskú exhortáciu, ovocie druhej Synody pre Afriku. V kontexte nedávno ohláseného Roku viery a novej evanjelizácie spomenul tri aktuálne úskalia: vzťahy medzi mužom a ženou, ktoré nie sú založené na manželstve, ďalej drásajúce rozdelenie, ktoré objasnil ako kolísavý postoj pokrstených medzi kresťanstvom a tradičnými africkými náboženstvami, a nakoniec uzatvorenosť etnických kmeňových spoločenstiev. Ako na veľkú výzvu poukázal na bratstvo zjednotených v Kristovi a na Cirkev ako jednu rodinu.

-jak-

Svätý Otec prijal na audiencii nového veľvyslanca Brazílie pri Svätej stolici

Vatikán, 31. októbra (RV) – Svätý Otec Benedikt XVI. prijal 31. októbra na osobitnej audiencii pri príležitosti prezentácie poverovacích listín nového veľvyslanca Brazílie pri Svätej stolici, Almira Franca de Sá Barbudu. Svätý Otec sa v príhovore zameril na „zdravú laickosť“, na vyučovanie náboženstva na školách a zdôraznil, že „štát má rešpektovať verejný rozmer náboženstva“. Spomenul nezabudnuteľnú návštevu Brazílie v roku 2007 a vyslovil poďakovanie vláde za podporu príprav budúcich Svetových dní mládeže, ktoré sa budú konať v Rio de Janeiro v roku 2013.

Benedikt XVI. ďalej pripomenul zmluvu medzi Svätou stolicou a Brazíliou, ktorá bola podpísaná v roku 2008. Ide o zmluvu, ktorá – ako poznamenal – nezaručuje nejaké privilégiá Cirkvi, ale naopak zabezpečuje cirkevnému spoločenstvu možnosť „plne rozvíjať svoj potenciál v prospech každého človeka a celej brazílskej spoločnosti“.

„V rámci oblastí spolupráce je osobitne dôležitou oblasť vzdelávania, v ktorej Cirkev napomáha mnohými inštitúciami, ktorých prestíž je uznaná v celej spoločnosti. (...) Nakoniec v oblasti sociálnej spravodlivosti brazílska vláda vie, že sa môže spoľahnúť na Cirkev ako na privilegovaného partnera vo všetkých jej iniciatívach zameraných na odstraňovanie hladu a utrpenia.“ Poznamenal pápež a poprial novému veľvyslancovi Brazílie pri Svätej stolici veľa úspechov v jeho novej misii.

-jak-

Benedikt XVI. k prebiehajúcemu stretnutiu zástupcov štátov G20

Vatikán, 2. novembra (RV) – Svätý Otec Benedikt XVI. sa po stredajšej katechéze na generálnej audiencii vyjadril aj k prebiehajúcemu stretnutiu zástupcov štátov G20. TK KBS prináša jeho vyjadrenie v plnom znení. „3. a 4. Novembra (teda zajtra a pozajtra – vyjadrenie zo stredy) sa vo francúzskom Cannes stretnú predstavitelia štátov G20, aby preskúmali základné problémy spojené s globálnou ekonomikou. Dúfam, že stretnutie pomôže prekonať ťažkosti, ktoré na svetovej úrovni bránia presadzovaniu autenticky ľudskému a integrálnemu rozvoju.“

-jš-

Benedikt XVI.: Svätosť je pôvodným povolaním každého pokrsteného

Vatikán, 1. novembra (RV) – Svätý Otec sa prihovril tisíciam veriacich, ktorí sa zišli na Námestí sv. Petra, aby sa spolu s ním pomodlili modlitbu Anjel Pána.

Drahí bratia a sestry!

Slávnosť Všetkých svätých je vhodnou príležitosťou, aby sme pozdvihli oči od pozemskej reality poznačenej časom k Božej dimenzii, k dimenzii večnosti a svätosti. Dnešná liturgia nám pripomína, že svätosť je pôvodným povolaním každého pokrsteného (porov. Lumen Gentium, 40). Ježiš, ktorý je spolu s Otcom a Duchom Svätým jediným Svätým (porov. Ap. 15,14), miloval svoju Cirkev ako svoju nevestu a daroval jej seba samého, aby ju posvätil (porov. Ef 5,25-26). Z tohto dôvodu sú všetci členovia Božieho ľudu povolani stať sa svätými, ako to uvádza apoštol Pavol: «Lebo to je Božia vôľa, vaše posvätenie» (1 Sol 4,3). Sme teda vyzvaní, aby sme hľadeli na Cirkev nie z jej ľudského, alebo časového aspektu, poznačeného krehkosťou, ale tak, ako ju chce mať Kristus ako «spoločenstvo svätých» (Katechizmus Katolíckej Cirkvi, 946). V Kréde vyznávame, že Cirkev je svätá. Svätá, nakoľko je Kristovým Telom, je nástrojom účasti na posvätných tajomstvách, na prvom mieste Eucharistie, je rodinou svätých, do ochrany ktorej sme zverení v deň krstu. Dnes oslavujeme nespočetné spoločstvo všetkých svätých, ktorí prostredníctvom svojich rozličných životných udalostí nám ukazujú mnohé cesty svätosti, ktoré majú jeden spoločný menovateľ: nasledovať Krista a pripodobňovať sa mu, to je hlavný cieľ ľudského

života. Všetky formy života sa s pomocou milosti a odhodlanosti každého, môžu stať cestami posväcovania.

Spomienka na všetkých verných zosnulých, ktorú si zajtra pripomenieme, nám pomáha pamätať na našich milovaných, ktorí nás už opustili, a všetky duše, ktoré sú na ceste k plnosti života, práve v horizonte nebeskej Cirkvi, ku ktorej nás obracia dnešná slávnosť. Putujúca Cirkev veľmi dobre pochopila toto spoločstvo celého tajomného tela Ježiša Krista, a preto si už od prvotných čias kresťanstva veľmi nábožne uctievala pamiatku zosnulých a modlila sa za nich. Naša modlitba za nich nie je len užitočná, ale aj účinná, nakoľko im môže nielen pomôcť, ale môže urobiť účinným aj ich orodovanie za nás (porov. KKC 958). Aj návšteva cintorínov, okrem udržiavania citového spoločstva s tými, ktorých sme milovali v tomto živote, nám pripomína, že všetci smerujeme k posmrtnému životu. Nech teda plač, ktorý prichádza z dôvodu pozemského odlúčenia, nie je silnejší ako istota zo zmŕtvychvstania, ako nádej z dosiahnutia večnej blaženosti, «okamih plného uspokojenia, v ktorom nás objíma totalita bytia a my objímame ju» (Spe salvi 12). Predmetom našej nádeje je v skutočnosti radosť v prítomnosti Boha vo večnosti. Toto prisľúbil Ježiš svojim učeníkom: „Zasa vás uvidím a vaše srdce sa bude radowať. A vašu radosť vám nik nevezme“. (Jn 16,22). Našu púť na ceste do nebeskej vlasti zverujeme Panne Márii, Kráľovnej všetkých svätých a pre zosnulých bratov a sestry prosíme o jej materský príhovor. -js-

Generálna audiencia Benedikta XVI.: Večný život

Vatikán, 2. novembra (RV) – Svätý Otec Benedikt XVI. sa v katechéze počas generálnej audiencie v Aule Pavla VI., zameral na význam Spomienky na všetkých verných zosnulých a na kresťanskú nádej vo večný život.

Drahí bratia a sestry!

Po včerajšej slávnosti Všetkých svätých nás Cirkev dnes pozýva, aby sme pamätali na všetkých zosnulých veriacich. Aby sme upreli svoj pohľad na mnohé tváre tých, ktorí už zavŕšili svoju pozemskú púť. Počas dnešnej audiencie vám chcem ponúknuť niekoľko jednoduchých myšlienok o realite smrti, ktorá pre nás kresťanov je ožiarená zmŕtvychvstaním Krista, aby sme si obnovili našu vieru vo večný život.

Ako som už povedal včera pred modlitbou Anjel Pána, v týchto dňoch navštevujeme cintoríny, aby sme sa modlili za tie osoby, ktoré nás už opustili. Chodievame tam navštíviť ich, aby sme im takýmto spôsobom nanovo vyjadrili svoje city, aby sme znova pocítili ich blízkosť, ale pamätajúc tiež na jednu pasáž z Vyznania viery: v spoločstve svätých je úzke spojenie medzi nami, ktorí ešte kráčame na tejto zemi a mnohými bratmi a sestrami, ktorí už dosiahli večnosť.

Ľudia sa od nepamäti zaujímali o osud svojich mŕtvych a hľadali spôsob, ako im darovať druhý život prostredníctvom pozornosti, starostlivosti a lásky. V určitom zmysle si chceli zachovať ich životné skúsenosti; paradoxne ako žili, čo milovali, z čoho mali strach, v čo dúfali a čo nemali radi, to všetko objavujeme pri hrobch, pred ktorými sa vynárajú spomienky. Hroby sú akoby zrkadlom ich sveta.

Prečo je tomu tak? Pretože napriek tomu, že smrť je v našej spoločnosti často takmer zakázanou témou a je tu snaha vymazať z našej mysle akúkoľvek predstavu o smrti, ona ovplyvňuje každého z nás, ovplyvňuje každého človeka každého veku a každého priestoru. Pred týmto tajomstvom všetci, aj keď nevedomky, hľadáme niečo, čo nás vyzýva dúfať, nejaké znamenie, ktoré by nás povzbudilo, nejaký horizont, ktorý by sa pred nami otváral niečo, čo nám ponúka budúcnosť. Cesta smrti je v skutočnosti cestou nádeje a prechádzať sa po našich cintorínoch a čítať nápisy na náhrobných kameňoch je cestou v znamení nádeje večnosti.

Ale zároveň sa pýtame: Prečo zakúšame strach pred smrťou? Prečo veľká časť ľudstva nikdy neuverila tomu,

že tam za tým už nič neexistuje? Povedal by som, že existuje mnoho odpovedí. Bojíme sa smrti, pretože máme strach z ničoty, pretože odchádzame do niečoho, čo nepoznáme, čo je nepreskúmané. Preto v nás existuje pocit odmietnutia, pretože nedokážeme akceptovať, že všetko krásne a veľké, čo sme zažili počas našej existencie, by malo byť zrazu zničené a akoby hodené do priepasti ničoty. Predovšetkým cítime, že láska povoláva a hlavne vyžaduje večnosť a nie je možné akceptovať, že by mala byť zničená smrťou v jedinom okamihu.

Máme strach pred smrťou, pretože keď sa nachádzame v blízkosti konca našej existencie, vnímame, že tu bude akýsi súd našich skutkov, toho, ako sme žili náš život a predovšetkým tých tienistých miest, ktoré často úspešne dokážeme alebo sa pokúšame vymazať z nášho svedomia. Myslím si, že práve otázka súdu je často predmetom záujmu o mŕtvych pre človeka všetkých čias, osobitne o ľudí, ktorí boli preňho významní a už nie sú v jeho blízkosti na ceste pozemským životom. V určitom zmysle sú prejavy pozornosti a lásky, ktorými zahŕňame zosnulého, spôsobom akoby ochrany v presvedčení, že pri súde neostane bez podpory. Toto si môžeme všimnúť vo väčšine kultúr, ktoré charakterizujú dejiny človeka.

Dnes sa svet stal veľmi racionálnym, alebo lepšie povedané, rozšírila sa tendencia myslieť si, že každá realita musí byť konfrontovaná s kritériami vedeckej skúsenosti, a že na veľkú otázku o smrti sa musí odpovedať nielen vierou, ale vychádzajúc z empirického, skúsenostného poznania. Preto, že sa tomu nevenuje dostatočná pozornosť, sa upadá do foriem špiritizmu, do pokušenia mať nejaký kontakt so záhrobným svetom, takmer s predstavou, akoby tam existovala kópia našej súčasnej reality.

Drahí priatelia, Slávnosť všetkých svätých a Spomienka na všetkých zosnulých nám hovoria, že iba ten, kto dokáže v smrti rozpoznať veľkú nádej, môže tiež žiť životom, ktorý vychádza z nádeje. Ak človeka zredukujeme jedine na jeho horizontálnu dimenziu a na to, čo sa môže poznať empirickou skúsenosťou, život stratí svoj hlboký zmysel. Človek potrebuje večnosť a každá iná nádej je pre neho príliš krátkou a príliš limitovanou. Človek je vysvetliteľný jedine v prípade ak existuje Láska, ktorá prekonáva každé odlúčenie, aj to po smrti, v absolútne, ktoré prevyšuje aj čas a priestor. Človek je vysvetliteľný, teda nachádza svoj najhlbší zmysel, iba ak existuje Boh. My vieme, že Boh neostal v akejsi vzdialenosti, ale priblížil sa k nám, vstúpil do nášho života a hovorí: «Ja som vzkriesenie a život. Kto verí vo mňa, bude žiť, aj keď umrie. A nik, kto žije a verí vo mňa, neumrie navyky» (Jn 11,25-26).

Skúsme sa na chvíľu v myšlienkach zahľadiť na scénu z Kalvárie a znova si vypočujme Ježišove slová, ktoré povedal z kríža, obrátiac sa na ukrižovaného lotra po jeho pravici: «Veru, hovorím ti: Dnes budeš so mnou v raji» (Lk 23,43). Spomeňme si na dvoch učeníkov na ceste do Emauz, keď po tom, čo prešli dlhú cestu so vzkrieseným Ježišom, ho spoznávajú a bez otáľania sa rýchlo vracajú do Jeruzalema, aby zvestovali Pánovo zmŕtvychvstanie

(porov. Lk 24,13-35). V novom svetle a s jasnosťou sa im v mysli vynorili Majstrove slová: «Nech sa vám srdce nevzrušuje! Veríte v Boha, verte aj vo mňa. V dome môjho Otca je mnoho príbytkov. Keby to tak nebolo bol by som vám povedal, že vám idem pripraviť miesto?!» (Jn 14,1-2). Boh sa skutočne zjavil, stal sa dostupným a tak miloval svet, «že dal svojho jednorodného Syna, aby nezahynul nik, kto v neho verí, ale aby mal večný život» (Jn 3,16) a v najväčšom prejave lásky kríža, ponoriac sa do priepasti smrti, ju premohol, vstal z mŕtvych a otvoril aj nám bránu večnosti. Kristus stojí pri nás počas noci smrti, ktorú on sám prekonal. Je Dobrý pastier a na jeho vedenie sa možno bez strachu spoľahnúť, pretože on veľmi dobre pozná cestu aj skrze temnotu.

Každú nedeľu, keď recitujeme Krédo, potvrdzujeme túto pravdu. A prostredníctvom návštevy cintorínov a modlitieb za našich zosnulých sme s láskou nanovo pozvaní, aby sme si s odvahou obnovili našu vieru vo večný život, ba aby sme žili s touto veľkou nádejou a svedčili o nej celému svetu, že za prítomnosťou niečo existuje. Práve viera vo večný život dáva kresťanovi odvahu ešte intenzívnejšie milovať túto našu zem a pracovať na budovaní jej budúcnosti, aby sme jej dali skutočnú a bezpečnú nádej.

-js-

Vo Vatikáne prebieha medzinárodné sympóziu o subjadrovej fyzike

Vatikán, 2. novembra (RV CZ) – Letohrádok Pia IV. vo Vatikánskych záhradách sa stal na tri dni centrom svetovej subjadrovej fyziky. Predstavitelia najväčších akceleratorov na svete, najväčší znalci najmenších častíc vo vesmíre sa zišli na sympóziu organizovanom Pápežskou akadémiou vied pod heslom Subjadrová fyzika, minulosť, súčasnosť a budúcnosť. Teória strún, kvarky, čierne diery či temná hmota sú len niektoré z preberaných tém. O teórii strún hovoril jeden z ich najväčších znalcov John Schwarz. Európsku organizáciu pre jadrový výskum reprezentuje jej bývalý riaditeľ Robert Aymar, ktorý stál pri vzniku najväčšieho akceleratora častíc. Zasadania sa zúčastnil tiež hlavný fyzik najväčšieho laboratória subjadrovej fyziky v USA, Pier Maria Oddone.

Moderátorom sympózia je taliansky prof. Antonio Zichichi. Ako uviedol, táto tematika má vo Vatikáne premiéru. Umenie prekračovať nové hranice, akou je práve subjadrová fyzika, za veľa vďačí intelektuálnej pokore, ktorá „dozrela v srdci katolíckej kultúry v osobnosti Galileja, plnoprávneho a milovaného syna katolíckej cirkvi, ako ho 30. marca 1979 nazval Ján Pavol II. Vďaka Jánovi Pavlovi II. sa podklady galileovskej vedy vrátili do svojho domova a Benedikt XVI. je ich dobrým strážcom,“ zdôraznil prof. Zichichi.

RV CZ, job

Benedikt XVI. slávil svätú omšu za zosnulých kardinálov a biskupov

Vatikán, 3. novembra (RV) – Benedikt XVI. slávil svätú omšu za kardinálov a biskupov, ktorí zomreli v priebehu uplynulého roka.

Drahí bratia a sestry!

Po včerajšej liturgickej spomienke na všetkých verných zosnulých sa dnes schádzame okolo Pánovho oltára, aby sme obetovali jeho Eucharistiu za zosnulých kardinálov a biskupov, ktorí v uplynulom roku zavřili svoju pozemskú púť. Osobitne si spomínáme na členov kardinálskeho kolégia, ktorí nás opustili: Urbano Navarrete, SJ, Michele Giordano, Varkey Vithayathil, CSsR, Giovanni Saldarini, Augustín García-Gasco Vicente, Georg Maximilian Sterzinsky, Kazimierz Śwatek, Virgilio Noè, Aloysius Matthew Ambrozic, Andrzej Maria Deskur. Spolu s nimi prinášame pred trón Najvyššieho duše zosnulých bratov biskupov. Za nich a za každého osobitne pozdvihujeme naše modlitby, vedené vierou vo večný život a v tajomstvo spoločenstva svätých. Je to viera plná nádeje, ožiarená aj Božím slovom, ktoré sme počuli.

Úryvok z Knihy proroka Ozeáša nás hneď vedie k myšlienkam na Ježišovo zmŕtvychvstanie, na tajomstvo jeho smrti a prebudenia sa do nesmrteľného života. Tento Ozeášov úryvok – prvá polovica 6. kapitoly – bol hlboko vtlačený do Ježišovho srdca a mysle. On v Evanjeliách niekoľko krát zopakuje 6. verš: „milosrdenstvo chcem, a nie obeť a poznanie Boha viac ako celopaly“. Ježiš však nikdy necituje 2 verš, pretože on ho uskutočňuje vo veľkonočnom tajomstve: „Oživí nás po dvoch dňoch, na tretí deň nás vzkriesi a žiť budeme pred jeho tvárou“. Vo svetle tohto slova išiel Pán Ježiš v ústrety utrpeniu a s pevným odhodlaním vykročil na cestu kríža. Svojim učeníkom hovoril otvorene o tom, čo ho čaká v Jeruzaleme a Ozeášovo proroctvo zaznievalo v jeho vlastných slovách: „Syn človeka bude vydaný do rúk ľudí a zabijú ho. Ale zabitý po troch dňoch vstane zmŕtvych“ (Mk 9,31).

Evanjelista zaznačil, že učeníci „nechápali toto slovo a spýtať sa ho báli“ (v. 32). Aj my v pohľade na smrť nemôžeme nezakúsiť pocity a myšlienky, ktoré sú ovplyvnené našou ľudskou povahou. Avšak vždy nás prekvapí a prevýši Boh, ktorí k nám prichádza spôsobom, že sa nezastaví ani pred priepasťou smrti ba prechádza ňou tým, že ostáva 2 dni v hrobe. Tu sa však uskutočňuje tajomstvo „tretieho dňa“. Ježiš prijíma naše smrteľné telo v jeho celistvosti aby bolo nakoniec oslávené Božou mocou, vánkom oživujúceho Ducha, ktorý ho premieňa a obnovuje. Je to krst utrpenia (porov. Lk 12,50), ktorý Ježiš za nás prijal a o ktorom píše svätý Pavol v Liste Rimanom. Výraz, ktorý používa apoštol – „v jeho smrť sme boli pokrstení“ (Rim 6,3) – nás nikdy neprestáva udivovať práve tým, ako stručne dokázal zhrnúť toto dramatické tajomstvo. Ježišova smrť je prameňom života, pretože prostredníctvom nej Boh zjavil celú svoju lásku, ako

v obrovskom vodopáde, ktorý poukazuje na obraz v 41 (42) žalme: „Hlbina hlbine sa ozýva na hukot vodopádov; všetky tvoje krútnavy a prívaly prešli ponad mňa“ (v. 8). Priepasť smrti je vyplnená inou priepasťou, ešte väčšou, teda Božou láskou do takej miery, že smrť už viac nemá moc nad Ježišom Kristom (porov. Rim 8,9) ani nad tými, ktorí sú skrze vieru a krst s ním spojení: „Ale ak sme zomreli s Kristom, – hovorí sv. Pavol – veríme, že s ním budeme aj žiť“ (Rim 6,8). Toto „žiť s Kristom“ je naplnením nádeje, o ktorej prorokoval Ozeáš: „...a žiť budeme pred jeho tvárou“ (6,2).

V skutočnosti iba v Kristovi nachádza takáto nádej svoj skutočný základ. Spočiatku riskovala, že sa okliešti iba na ilúziu, na symbol, ktorý vychádza z rytmu jednotlivých ročných období: „ako včasný dážď i ako dážď neskorý“ (Oz 6,3). V časoch proroka Ozeáša bola viera Izraelitov ohrozená akýmsi znečistením zo strany prírodných náboženstiev Kanánskej krajiny, ktoré nie sú schopné niekoho zachrániť zo smrti. Naopak zásah Boha do drámy ľudských dejín nie je podriadený žiadnemu prírodnému cyklu. Je podriadený jedine jeho milosti a jeho vernosti. Nový a večný život je ovocím stromu kríža. Strom, ktorý kvitne a prináša ovocie na svetle a v sile, ktoré pochádzajú z Božieho slnka. Bez Kristovho kríža, ostane všetka prírodná energia neúčinnou, keď sa postaví negatívnej sile hriechu. Bola nevyhnutná sila dobra oveľa väčšia ako tá, ktorá spúšťa prírodné cykly, Dobro väčšie ako je samotné stvorenie: Láska, ktorá vychádza zo samotného Božieho srdca a ktorá, zatiaľ čo zjavuje konečný zmysel stvorenia, ho zároveň obnovuje a smeruje k jeho pôvodnému a konečnému cieľu.

Toto všetko sa udeje v tých „troch dňoch“, keď „pšeničné zrno“ padne do zeme, ostane tam určitý nevyhnutný čas aby sa naplnila miera Božej spravodlivosti a milosrdenstva a nakoniec priniesla „veľkú úrodu“ ale nie aby ostalo samo, ale ako prvorodený medzi mnohými bratmi (porov. Jn 12,24; Rim 8,29). Teraz, vďaka Kristovi, vďaka dielu, ktoré v ňom uskutočnila Najsvätejšia Trojica, obrazy vzaté z prírody nie sú iba symbolmi, iluzórnymi mýtmi, ale hovoria nám o realite. V podstate nádeje je vôľa Otca a Syna, o ktorej sme počuli v Evanjeliu dnešnej liturgie: „Otče, chcem, aby aj tí, ktorých si mi dal, boli so mnou tam, kde som ja“ (Jn 17,24). A medzi tými, ktorých Otec dal Synovi, sú aj ctihodní bratia, za ktorých obetujeme dnešnú Eucharistiu. Oni „spoznali“ Boha, skrze Ježiša, spoznali jeho meno a lásku Otca a Syna; Prebýval v nich Duch Svätý (porov. Jn 12,25-26), otvoriac ich život pre nebo a pre večnosť. Vzdávajme Bohu vďaka za tento neoceniteľný dar. A na príhovor Najsvätejšej Márie prosme, aby sa v každom jednom z nich zavřilo v plnosti toto tajomstvo spoločenstva, ktoré naplnilo celú ich existenciu. -jš-

V Madride slávnosť beatifikácie Marie Catalin Irigoyen Echegarayovej

Španielsko, 29. Októbra (RV) – V Madride sa 29. októbra uskutočnila slávnosť beatifikácie ctihodnej Marie Catalin Irigoyen Echegarayovej – rehoľným menom Mária od zasnúbenia – z kongregácie Služobníčok Panny Márie, opatrovateľky chorých. Slávnostná svätá omša sa konala v madridskej katedrále a predsedal jej, ako osobitný zástupca Svätého Otca, kardinál Angelo Amato, prefekt Kongregácie pre kauzy svätých.

Maria Catalina sa narodila 25. novembra 1848 v Pamplóne. Vo svojom mladom veku viedla spoločnosť Dcéry Panny Márie, ktorej úlohou bolo poskytovať pomoc chudobným. Po smrti rodičov sa začala starať o svojho chorého brata. Spolu so svojimi spoločníčkami zariadila vo svojom dome dielňu, v ktorej vyrábali oblečenie pre chudobných. Vo veku 30 rokov sa po prvý raz stretá so sestrami z Kongregácie služobníčok Panny Márie a v roku 1881 vstúpila do tejto kongregácie. Po zložení rehoľných sľubov jej bola zverená domáca starostlivosť o chorých na cholery, pretože títo ostávali kvôli vysokej nákazlivosti opustení vo svojich domoch. Zvesť o jej neúnavnej službe chorým sa rýchlo šírila. Postihnutá silnou hluchotou musela zanechať starostlivosť o chorých a jej novou úlohou bolo chodiť po bohatých rodinách, zbierať príspevky pre kongregáciu. Práve návštevy týchto rodín boli príležitosťou pre spoločnú modlitbu a duchovnú pomoc členom týchto rodín. V roku 1903 ochorela na tuberkulózu kostí, ktorá jej spôsobovala silné bolesti. Jej svedectvo života, prijatie choroby a obetovanie bolesti za potreby druhých privádzalo mnohých ľudí k jej lôžku s prosbami o modlitbu. Zomrela v povesti svätosti života 10. októbra 1910.

-js-

ECB skúmala vplyv vyznania na spôsob zaobchádzania s peniazmi

Frankfurt, 2. novembra (RV CZ) – Európska centrálna banka si nechala urobiť prieskum, ktorý mapuje vplyv náboženského vyznania na spôsob, akým jeho stúpenci zaobchádzajú s peniazmi. Informovala o tom agentúra Reuters. Prieskum viedli v niekoľkých švajčiarskych kantónoch medzi katolíkmi a protestantmi. Ukázalo sa, že jedni i druhí zarábajú približne rovnako. Katolíci sú vraj viac naklonení deliť sa o svoj majetok spolu s druhými, súhlasia tiež so zasahovaním štátu do ekonomiky a so sociálnou podporou. V protestantských regiónoch panujú väčšie majetkové rozdiely, zatiaľ čo katolícke kraje sú vyrovnanejšie.

Podľa sociológov Christopa Batzena a Franka Betze, ktorí prieskum urobili, je v európskej mentalite rozšírená teória Maxa Webera, ktorý tvrdil, že protestanti si

v kapitalizme poradia lepšie než katolíci. Ťažkú prácu považujú za prostriedok spásy, čo vedie k hromadeniu bohatstva. Tento prieskum však ukázal, že to platí iba čiastočne. Náboženstvo nemá vplyv na pomer k samotnej práci, avšak vymedzuje naše postoje voči ostatným ľuďom. Spomínaní sociológovia tvrdia, že katolíci sú sociálne citlivejší a protestanti skôr inklinujú k sebecktu. Poznávajú d'alej v tejto súvislosti, že tento prieskum spochybnil tvrdenie, že náboženstvo je ópium ľudstva. Náboženstvo má naopak výrazný vplyv na naše preferencie.

-mig-

Plenárne zasadnutie Komisie biskupských konferencií EÚ

Belgicko, 31. októbra (RV) – V Bruseli 30. októbra skončilo jesenné plenárne zasadnutie Komisie biskupských konferencií Európskej únie (COMECE). Venovalo sa téme – Finančná kríza a budúcnosť európskej integrácie. Uprostred finančnej krízy eurozóny biskupi Rady vyzývajú EÚ a jej občanov, aby sa vyvarovali vzájomného obviňovania a namiesto toho prijali spoluzodpovednosť za hľadanie riešení. Zároveň vyzývajú európskych lídrov, aby sa zamerali na dlhodobú perspektívu prekonania krízy. Toto sú hlavné poslanstvá zasadnutia COMECE.

Biskupi si v tejto súvislosti vypočuli názory niekoľkých odborníkov. Na ich základe dospeli k názoru, že príčiny krízy sú predovšetkým zakorenené v krátkodobých a volebne motivovaných politických rozhodnutiach počas uplynulých dekád. Tieto rozhodnutia často odrážajú individuálne správanie konzumizmu financovaného prostredníctvom úverov. "Európania by mali zostať jednotní a konať solidárne, aby bola prekonaná súčasná kríza. Tá neznamená nevyhnutne rozpad: môže byť príležitosťou pre obnovu," píše sa v záverečnom vyhlásení zasadnutia.

Biskupi zároveň poukázali na to, že by sa malo dbať predovšetkým na záujmy mladej generácie, pri ktorej je riziko, že sa stane najväčšou obeťou krízy. Členovia COMECE sú presvedčení, že "Cirkev môže byť silou, prispievajúcou k súdržnosti a nádeji v rámci európskych spoločností, ktoré sú ohrozované populizmom a rozdelením. Hlavné korene súčasnej krízy sú morálne a duchovné. Morálny relativizmus mení zmysel osobnej a kolektívnej zodpovednosti a zmysel pre spoločné dobro v dlhohodobej perspektíve. Prostredníctvom sociálnych služieb cirkvi pomáhajú najslabším v našich spoločnostiach; podporujú ľudskú dôstojnosť a spoločné dobro zoči-voči individualistickým tendenciám," píše sa d'alej vo vyhlásení.

Biskupi zároveň prijali deklaráciu o Sociálnej trhovej ekonomike. Text s názvom "Európske spoločenstvo solidarity a zodpovednosti" bude publikovaný v niekoľkých jazykoch v januári 2012.

-Pr-

Kardinál Jozef Tomko absolvoval pastoračnú návštevu Plzne

Plzeň, 30. októbra (TK KBS) – Plzeň a jej okolie navštívil v druhej polovici októbra kardinál Jozef Tomko, emeritný prefekt Kongregácie pre evanjelizáciu národov. Jeho päťdňová cesta vyvrcholila na misijnú nedeľu, keď slávil slovenskú svätú omšu vo farnosti Plzeň-Bory a stretol sa so Slovákami žijúcimi v Plzni.

Kardinál v plzenskej diecéze navštívil kláštor trapistov Nový Dvůr v Dobrej Vodě, kláštor premonštrátov v Teplej i kúpeľné mesto Karlovy Vary. Pri príležitosti ôsmeho ročníka česko-slovenských dní v Plzni sa zúčastnil aj recepcie v centre Plzenského Prazdroja. V deň liturgickej spomienky na bl. Jána Pavla II., 22. októbra, pri príležitosti stého výročia Kostola sv. Jána Nepomuckého v Plzni, celebroval slávnostnú svätú omšu. Koncelebrantom bol plzeňský biskup Mons. František Radkovský.

Anton Kulan

V Rumunsku začalo stretnutie gréckokatolíckych biskupov Európy

Rumunsko, 3. novembra (SIR) – „Všetci sme protagonistami novej evanjelizácie“ – týmito slovami biskup Oradea-Mare, Mons. Virgil Bercea, otvoril stretnutie biskupov východných katolíckych cirkví Európy v rumunskej Oradei. Do nedele 6. novembra budú účastníci uvažovať o rôznych aspektoch novej evanjelizácie. Mons. Bercea predstavil život a aktivity Gréckokatolíckej cirkvi v jeho diecéze, s dôrazom na harmonické vzťahy medzi jednotlivými kresťanskými denomináciami. Stretnutie sa koná pod záštitou Rady európskych biskupských konferencií (CCEE) a úvodný prejav predniesol jej predseda, kardinál Péter Erdő. Ako zdôraznil, nová evanjelizácia „nie je sociologickou metódou, ale predstavuje misijné úsilie potrebné všade tam, kde už kresťanstvo bolo ohlasované, ale kde sa kultúra vzdialila od viery“. Vyjadril presvedčenie, že východné katolícke cirkvi majú v tejto súvislosti čo ponúknuť a pripomenul, že takmer vo všetkých krajinách východnej Európy boli tieto Cirkvi úplne zakázané, právne potláčané komunistickým režimom celé desaťročia, a od jeho pádu pred vyše 20 rokmi mali možnosť obnovovať evanjelizáciu podľa svojej tradície. Kresťanská viera, láska k Ježišovi a Jeho Cirkvi sú dnes, tak ako vždy, esenciálne pre zdravú Európu, schopnú prekonať krízu a udržať spolu kultúrnu a náboženskú rôznorodosť bez homologizácie,“ uzavrel kardinál.

Po jeho prejave nasledovali krátke pozdravy predstaviteľov Cirkvi – medzi nimi sekretára Kongregácie pre východné cirkvi, Mons. Cyrila Vasila; apoštolského nuncia v Rumunsku a Moldavsku, Mons. Francisca Javiera Lozana; patriarchu Ukrajinskej gréckokatolíckej cirkvi,

vrchného arcibiskupa Kyjevsko-haličského Sviatoslava Ševčuka. Podľa hlavy Gréckokatolíckej cirkvi v Rumunsku, vrchného arcibiskupa Fagarasu a Alby Iulie Luciana Murešana, „žijeme v zložitých časoch“, keď sú kresťania prenasledovaní po celom svete. Skúšky sú ťažké, keď musíme čeliť fenoménom ako sú relativizmus, migrácia a sekularizácia. Vrchný arcibiskup Muresan hovoril o „potrebe nachádzať riešenia v aktuálnom socio-kultúrnom kontexte“ a o povinnosti Cirkvi „odpovedať na duchovné požiadavky“ vo vzťahu k novej evanjelizácii. Primátor Oradey Ilie Bolojan ocenil dobrú spoluprácu medzi Cirkvou a občianskymi úradmi, zdôrazniac, že gréckokatolícka komunita v regióne síce nie je početná, ale teší sa úcte zo strany spoločnosti, pretože vnáša kresťanské hodnoty do praxe“ a zasluhuje si vďaka za svoje charitatívne aktivity.

Zdroj: www.agensir.it

Predseda gréckokatolíckych biskupov je pre výstup Grécka z eurozóny

Atény, 4. novembra (RV CZ) – V krajine je chaos, vláda je úplne izolovaná a v referende bude úplná väčšina hlasovať proti škrtom. A nielen to: Grécko, aby sa mohlo odraziť od dna, musí nutne vystúpiť z eurozóny. Tak vidí súčasnú krízu svojej krajiny predseda gréckokatolíckych biskupov, Francesco Papamanolis. Situácia je zmätená a mení sa z hodiny na hodinu. Vládna socialistická strana (Pasok) je vnútorne rozpoltená a nefunkčná, ako ukazuje príklad vyhlásenia referenda, o ktorom sa hospitalizovaný minister ekonómie dozvedel až z novin, vysvetľuje biskup Papamanolis. Bezútešná je tiež sociálna situácia. Nezamestnanosť vzrástla na 30% a na zvýšené dane doplácajú najmä dôchodcovia a robotníci. „Napriek tomu by bolo lepšie, aby Grécko finančnú injekciu päť miliárd euro nedostalo – domnieva sa biskup Papamanolis. -job-

Portugalský episkopát vyjadril znepokojenie nad zadlžením rodín

Fatima, 4. novembra (RV CZ) – Portugalská cirkev vyjadrila svoje znepokojenie nad rastúcim zadlžením rodín. Fond sociálnej solidarity, ktorý Portugalská biskupská konferencia ustanovila v minulom roku, doteraz pomohol takmer tisíc tristo rodinám celkovou čiastkou 330 miliónov euro. Nezamestnanosť v Portugalsku dosiahla v septembri 12,5 percenta a postihuje predovšetkým mladých ľudí, ktorí sa vracajú do spoločných domácností s rodičmi a starými ľuďmi. Dôsledky krízy pociťujú rodiny, ktorým kvôli zadlženosti býva zastavená časť príjmov a nedostáva sa im akejkoľvek sociálnej pomoci od štátu.

-jag-

Vďaka katolíckemu rádiu uniklo z rúk väzňov tisícpäťsto detí

Uganda, 2. novembra (RV CZ) – Tisícpäťsto ugandských detských vojakov uniklo z rúk svojich väzňov vďaka katolíckemu Rádiu Wa. Rozhlas, ktorého názov znamená Naše Rádio, vysiela v diecéze Lira. Práve v tejto oblasti bolo najviac maloletých násilím pričlenených do povstaleckých oddielov Armády Pánovho odporu. Rádio vysiela program, v ktorých bývalé deti – vojaci hovoria o svojom osude a nabádajú svojich vrstovníkov k úteku a začiatku normálneho života. Rozhlas poskytuje utečencom tiež konkrétne materiálnu a psychologickú pomoc. Napriek tomu, že sa povstalci opakovane pokúšali zabrániť ďalšiemu vysielaniu, rádio vo svojej práci pokračuje a stáva sa konkrétnym nástrojom zmierenia a pokoja v Ugande.

Vysielanie je veľmi nepohodlné pre vzbúrencov z Armády Pánovho odporu, ktorí uniesli do svojich radov 30-tisíc chlapcov a dievčat. Dokladá to i skutočnosť, že počas vyjednávania o prímerí vodca povstalcov Joseph Kony požadoval ako podmienku zrušenie katolíckeho rozhlasu. Rádio Wa vo svojich programoch hovorí o témach ako boj proti AIDS, domácom násilím či alkoholizmu a propaguje sociálne učenie Cirkvi. Veľkej popularite sa tešia tiež programy pripravované bývalými čarodejníkmi, ktorí hovoria, aké triky používali k presvedčeniu svojich klientov. Je to téma mimoriadne aktuálna, pretože v Ugande stále ešte dochádza k rituálnym vraždám detí, ktoré vykonávajú šamani. V poslednej dobe sú deti stále častejšie prinášané za obeť „bôžikom blahobytu“

-job-

Biskupi Ázie vyzvali po zasadnutí k ochrane životného prostredia

Thajsko, 28. októbra (RV) - „Všetky národy Ázie majú poslanie obraňovať a podporovať integritu stvorenstva“ – znie výzva v záverečnom vyhlásení konferencie o klimatických zmenách, ktorú minulý týždeň organizovala Federácia biskupských konferencií Ázie (FABC) v Bangkoku, K hlavnej téme stretnutia s názvom Klimatické zmeny a ich dopad na Áziu – výzvy a odpovede cirkvi v Ázii sa vyjadrilo viac ako 50 reprezentantov zo 16 biskupských konferencií, ktoré patria do FABC.

„Vyzývať k radikálnej konverzii, k alternatívnejmu spôsobu života, k novej kultúre rešpektu voči prírode, k jednoduchosti, striedmosti, nádeji a radosti“, to je podľa záverečného dokumentu základná úloha cirkvi v Ázii v týchto okamihoch. Dokument tiež zdôrazňuje neznesiteľnú chudobu, v ktorej sa nachádza množstvo ľudí i celé národy, a ktorá je spôsobená práve klima-

tickými zmenami, podnietenými nezodpovedným ľudským konaním. V závere vyhlásenia FABC pozyva všetkých, ktorí majú politickú a ekonomickú zodpovednosť, aby považovali ochranu klímy za primárnu otázku a zároveň vyzvala jednotlivé vlády sveta k zastaveniu globálneho otepľovania.

-Pr-

Koptský biskup: S nevráživosťou ku kresťanom sa už nikto netají

Egypt, 2. novembra (RV CZ) – Situácia kresťanov v Egypte nebola po storočia taká zlá ako teraz, po Arabskej jari, tvrdí tamojší pravoslávny biskup Stephanos Anba. Vyznavači Krista sú chladnokrvne vraždení, kostoly horia a polícia nič nerobí, páchatelia zostávajú nepotrestaní, konštatuje koptský ordinár Beby a Elfashnu. Protikresťanské postoje sú podľa neho všeobecné. Prejavujú sa v médiách, retušujúcich zločiny na kresťanoch, ale tiež v každodennom živote.

Muslimovia u kresťanov nenakupujú, neuzatvárajú s nimi obchody, nechcú ich zamestnávať. Nikto sa s tým už netají, hovorí biskup Stephanos. Dokonca i v pracovnej inzercii sa uvádza, že ponuka platí iba pre moslimov. Podľa koptského pravoslávneho biskupa nie je možné spojiť veľké očakávania ani s voľbami vyhlásenými na november. Egyptskí kresťania sú pripravení na mučenie, prehlasuje zo svojej strany. Odhaduje, že kresťanov je v súčasnosti asi 12 zo 76 miliónov obyvateľov. Stále je nás pomerne dosť. Najpodstatnejšie je zachovať vzájomnú solidaritu medzi kresťanmi, dodáva biskup Stephanos.

-job-

Stovky pútnikov sa zúčastnili na tradičnej púti k rieke Jordán

Svätá zem, 28. októbra (RV) - Stovky pútnikov z Jeruzalema, Betlehema, Jericha a ďalších palestínskych a izraelských oblastí, ale a j zo zahraničia, sa vo štvrtok 28. októbra zúčastnili na tradičnej púti k rieke Jordán. Viedol ju páter Pierbattista Pizzaballa, kustód Svätej zeme, ktorý spolu s desiatkami spolubratov slávil svätú omšu na brehu Jordánu, ako pripomienku tajomstva Pánovho krstu.

Kustódia Svätej zeme zároveň oznámila, že termín púte bude od budúceho roku presunutý na prvú nedeľu po Zjavení Pána, ktorá je podľa katolíckeho kalendára nedeľou Pánovho krstu. Najbližšia púť prípadne v budúcom roku na 8. januára 2012.

-jak-

Páter Cho vedie s pomocou twittera projekt pouličných exercícií

Kórea (28. októbra, RV) – Páter In-young Albert Cho, kórejský jezuita, vedie s pomocou moderných technológií netradičný projekt. Využíva sociálnu sieť Twitter, prostredníctvom ktorej posiela jednotlivcom každý pondelok ráno tweet. Ten pozostáva z dvoch častí v kórejščine. Prvou je Božie slovo, teda úryvok zo Svätého písma, a druhou úvaha a inšpirácia pre modlitbu.

„Všetky tieto aktivity sa sústreďujú na sprístupnenie Božieho slova ‚mobilným spôsobom‘ pre kohokoľvek, kdekoľvek sa nachádza a kamkoľvek ide“, uviedol páter In-young Albert Cho, kórejský jezuita, v súvislosti s takzvanými „pouličnými exercíciami“. V súčasnosti tieto týždenné tweety zverejňuje kórejský katolícky časopis Catholic Times. Účastníci „exercícií“ sa zaväzujú stráviť jednu hodinu týždenne v modlitbe na základe tweetu, majú slobodu vo výbere miesta a času. Práve z tohto dôvodu páter Cho nazval iniciatívu „veľkým tichom na ulici“. Súčasťou projektu je aj možnosť stretnúť sa raz mesačne osobne, aby účastníci navzájom zdieľali svoje reflexie a názory týkajúce sa internetovej stránky <http://jesuits.kr/gilpi>, aj samotných exercícií. -Pr-

Apoštolský vikár severoarabského regiónu o situácii kresťanov

Miláno, 4. novembra (RV CZ) – „Islamský fundamentalizmus sa týka piatich percent moslimského obyvateľstva, avšak podmieňuje názory väčšiny. Vyvracia sociálne požiadavky ‚Arabskej jari‘, ohrozuje prežitie kresťanov v oblasti a v posledných rokoch zabránil akémukoľvek pokroku pri nadobúdaní náboženských práv pre kresťanov v oblasti Perzského zálivu, ktorí sa sem sťahujú za prácou.“ V rozhovore pre webové stránky Terrasanta.net, ktoré prevádzkuje talianske nakladateľstvo františkánskej kustódie vo Svätej Zemi, sa takto vyjadril biskup Camillo Ballin, komboniánsky misionár, a od mája minulého roka apoštolský vikár rozsiahleho severoarabského regiónu, ktorý zahŕňa Saudskú Arábiu, Kuvajt, Katar a Bahrajn. V jeho piesočnej a ropnej „diecéze“ žije zhruba dva milióny katolíkov – poldruha milióna v Saudskej Arábii. Veľkým problémom je však náboženská sloboda. „Kresťania sa tu modlia vo svojich domovoch,“ komentuje tento problém taliansky biskup.

„Pred tridsiatimi rokmi fundamentalizmus neexistoval,“ hovorí Mons. Camillo Ballin, ktorý od 70. rokov pôsobil v Egypte, Libanone či Sudáne, „avšak od doby, keď pozdvihol hlas, pre kresťanov v Perzskom zálive nebolo urobené vôbec nič,“ dodáva. Jediným krokom vpred bolo otvorenie niekoľkých kostolov v Katare pred dvomi rokmi vrátane posviacky Katedrály Panny Márie

Ružencovej. I to však sprevádzali problémy a množstvo polemík. Až dovedy sa miestnych 200 až 300-tisíc katolíkov, ktorí sa sem prisťahovali prevažne z Filipín a Indie, modlilo tajne na bytoch. Tí istí kresťania sú teraz znepokojení budúcnosťou oblasti. Obávajú sa nestability a protestov „Arabskej jari“ sa teda nezúčastňuje. Napriek nepochybným ťažkostiam sú katolícke komunity v oblasti Perzského zálivu veľmi živé. V Kuvajte a Bahrajne, kde je väčšia náboženská sloboda, zaplňuje stotisíc katolíkov farností pestrú zmes rôznych jazykov a obradov. Ide prevažne o prisťahovalcov z Palestíny. Ich komunita však nie je dostatočne početná, aby sa presadila ako lokálna cirkev. „Kresťania postupne vymiznú, v zmiešaných manželstvách časom splynú s moslimskou väčšinou,“ domnieva sa apoštolský vikár. -jag-

Jezuitská služba utečencom vybudovala šesť škôl za 6 mesiacov

Stredoafriická republika, 3. novembra (RV) – Jezuitská služba utečencom otvorí šesť nových škôl v provincii Haute Kotto tejto africkej krajiny. Školy by už od novembra mali slúžiť viac ako 800 žiakom a 36 učiteľom. Nové vzdelávacie inštitúcie boli postavené v priebehu šiestich mesiacov v provincii, kde už vyše jedno desaťročie vládne konflikt medzi etnikami Goula e Ronga.

Jezuitská služba utečencom plánuje do konca roku 2012 postaviť a zariadiť ďalšie tri školy. Jej ďalšou činnosťou, ktorú tu vyvíja, je vzdelávanie učiteľov a dievčat. Zvláštnu pozornosť venuje ľuďom, ktorí boli vysídlení z vlastných domovov, pre ktorých boli zriadené združenia učiteľov - rodičov, poskytujúce domáce vzdelávanie. -jš-

Maronitský arcibiskup prosí o modlitbu za vyriešenie konfliktu v Sýrii

Sýria, 2. novembra (RV CZ) – Porozumenie medzi kresťanmi, ktorým sa Sýria pýšila, je v súčasnosti ohrozené. Všetkých kresťanov sveta prosím o modlitbu, apeluje maronitský arcibiskup Damašku Samír Nassar. Pripomína, že Sýria je domovom miliónov kresťanov, čo je zhruba 5% všetkých obyvateľov krajiny. 40% sýrskych kresťanov sú katolíci, ostatní sú pravoslávni. Okrem domácich vyznávačov Krista je tu tiež mnoho utečencov z Iraku. Sýria naliehavo potrebuje pokojne riešenie konfliktu, zdôrazňuje hierarcha. Situácia v Sýrii je veľmi napätá. Dochádza k stretom režimu s opozíciou. Prezident Assad sa obáva západnej intervencie. Pokiaľ by k tomu došlo, exploduje celý región a Sýria sa stane druhým Afganistanom, varoval Bašar al-Assad. -job-

V Rožňave sa rozlúčili s emeritným biskupom Eduardom Kojnokom

Rožňava, 3. novembra (TK KBS) – S rožňavským emeritným biskupom Mons. Eduardom Kojnokom, ktorý zomrel 27. októbra, sa vo štvrtok rozlúčili v Rožňave. Pohrebnú svätú omšu v tamojšej Katedrále Nanebovzatia Panny Márie celebroval košický arcibiskup a metropolita Mons. Bernard Bober. S biskupom Kojnokom sa rozlúčili aj ďalší biskupi, desiatky kňazov, predstavitelia náboženského a spoločenského života a stovky veriacich.

Arcibiskup Bober v homilii pripomenul najvýznamnejšie piliere v živote biskupa Kojnoka. „Celou svojou kňazskou a biskupskou službou bol presvedčený, že je potrebné s novým zápalom hľadať vieru a osobne ju žiť v každodenných situáciách. „Aby sme boli skutočnými kresťanmi,“ tak napísal

v jednom zo svojich pastierskych listov (na Nový rok 2008) a dodal: „Byť kresťanom iba v anonymnej mase alebo iba vo svojom vnútri je úboho málo.“

Metropolita Bober okrem iného tiež uviedol, že biskup Kojnok venoval celú svoju apoštolskú činnosť „upevneniu a prehĺbeniu viery v sebe samom, u svojich kňazov a veriacich. Dbal podľa neho na to, aby sa ochudobneným o vieru rôznymi spôsobmi hlásalo evanjelium. Dôrazom na podávanie nauky katechizmu chcel otvoriť srdce človeka, aby bolo schopné milovať Pána Boha a nasledovať Krista,“ povedal arcibiskup Bober, ktorý u neho ocenil aj dobrotu a usmievavú tvár.

Za ďalší pilier označil arcibiskup Bober jeho starostlivosť o kňazov a osoby zasväteného života. Za najvýznamnejšiu udalosť jeho služby považuje pastoračnú návštevu, blahoslaveného Jána Pavla II., ktorá sa uskutočnila 13. septembra 2003. „Prítomnosť Svätého Otca v Rožňave biskup Eduard vnímal ako posilnenie viery. Aby pohľad na Ježiša Krista bol trvalý, ako k tomu vyzýva aj List Hebrejom: „Aby sme bežali s očami upretými na Ježiša, pôvodcu a zavŕšiteľa viery,“ dodal Bober.

V závere svätej omše na biskupa spomínali v príhovoroch zástupcovia cirkevného, politického a spoločenského života. Za všetko, čo urobil pre rožňavskú diecézu i Cirkev na Slovensku, mu poďakoval apoštolský nuncius na Slovensku Mons. Mario Giordana. Jeho osobnosť ocenil i predseda Konferencie biskupov Slovenska Mons. Stanislav Zvolenský, ktorý zároveň prečítal sústrastný telegram k úmrtiu, ktorý v mene pápeža Benedikta XVI. zaslal vatikánsky štátny sekretár, kardinál Tarcisio Bertone.

Za Gréckokatolícku metropoliu sa s biskupom rozlúčil prešovský arcibiskup a metropolita Mons. Ján Babjak. „Ďakujem ti za úprimné osobné priateľstvo i za

priazeň, ktorú si mal k našej gréckokatolíckej cirkvi,“ povedal Babjak. Za kňazov si pamiatku biskupa uctil rožňavský farár - dekan Rastislav Polák a za veriacich Štefánia Fazekašová z Rožňavy.

Na pohrebnej svätej omši sa zúčastnili aj viacerí predstavitelia verejného života. Nechýbal napríklad vedúci Kancelárie prezidenta SR Milan Čič, minister dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja a prvý podpredseda vlády SR Ján Figel'. Úprimnú sústrasť prejavil aj predseda Národnej rady SR Pavol Hrušovský, ktorý mu poďakoval za spoločnú prácu na poli budovania pokoja a dobrého ľudského spolunažívania.

Pohrebné obrady pokračovali popoludňajšou svätou omšou v Kostole sv. Mikuláša v Hrnčiarskej Vsi

(v rodisku biskupa), po ktorej pozostatky zosnulého biskupa uložili do hrobu. Pohrebnú svätú omšu celebroval emeritný košický arcibiskup Mons. Alojz Tkáč.

Eduard Kojnok sa narodil 14. augusta 1933 vo Veľkej Suchej (Hrnčiarska Ves). Ordinovaný za kňaza bol 24. júna 1956 v Bratislave. Za administrátora rožňavskej diecézy bol Jánom Pavlom II. menovaný 14. februára 1990. Úradu sa ujal 18. februára 1990 a na biskupa bol konsekrovaný 18. marca 1990 v Rožňave J.Em. Jozefom kardinálom Tomkom. Svätý Otec Benedikt XVI. prijal jeho zrieknutie sa úradu 27. decembra 2008. Zomrel vo veku 78 rokov 27. októbra 2011 – v deň výročia posviacky rožňavskej Katedrály Nanebovzatia Panny Márie.

Vatikánsky štátny sekretár

k úmrtiu biskupa Eduarda Kojnoka

Kardinál Tarcisio Bertone, vatikánsky štátny sekretár, zaslal v mene pápeža Benedikta XVI. sústrastný telegram k úmrtiu rožňavského emeritného biskupa Mons. Eduarda Kojnoka. Telegram prečítal v závere pohrebnej svätej omše v Rožňave Mons. Stanislav Zvolenský, bratislavský arcibiskup a metropolita a predseda Konferencie biskupov Slovenska.

J. E. Vladimírovi Filovi, rožňavskému biskupovi

So smútkom sme prijali správu o skone Mons. Eduarda Kojnoka, rožňavského emeritného biskupa. Svätý Otec vyslovuje Vám Excelencia, príbuzným zosnulého, kňazom i všetkým veriacim úprimnú sústrasť. S vďačnosťou Pánovi si spomína na jeho obeť biskupskú službu, vrúcnyimi modlitbami pamätá na pokoj jeho duše a s vierou vo vzkriesenie v Kristovi posila svoje apoštolské požehnanie.

TK KBS, ml/ foto pz

Redemptoristi si minulý víkend pripomenuli viacero výročí svojej Kongregácie

Bratislava, 31. októbra (TK KBS) – Redemptoristi si minulý víkend pripomenuli viacere významné výročia svojej Kongregácie Najsvätejšieho Vykupiteľa na Slovensku. Najprv v sobotu dopoludnia v Nižnom Hrabovci v rodisku o. Jána Mastiliaka si pripomenuli sté výročie od jeho narodenia. Slávnosti sa zúčastnili vladyka Ján Babjak, prešovský arcibiskup a metropolita, vladyka Milan Chatur, košický eparcha, emeritný košický arcibiskup Alojz Tkáč, emeritný pražský exarcha vladyka Ján Eugen Kočiš, pražský provinciál redemptoristov P. Josef Michalčík, bratislavský viceprovinciál P. Václav Hypius a michalovský protoihumen gréckokatolíckych redemptoristov o. Jaroslav Štelbaský a mnohí diecézni i rehoľní kňazi zvlášť sami redemptoristi. Na slávnosti bol aj minister dopravy Ján Figel'. Okrem slávnostnej sv. liturgie v cerkvi, kde sa modlieval o. Ján Mastiliak, sa konalo odhalenia a posvätenia pamätníka na námestí Dr. Jána Mastiliaka a odborný seminár v rímskokatolíckom kostole.

V sobotu večer 29. októbra začali v Stropkove oslavy 90. výročia príchodu redemptoristov na Slovensko. V kostole starého františkánskeho kláštora slúžil sv. omšu košický arcibiskup a metropolita Mons. Bernard Bober. V kázni stručne predstavil príchod, pôsobenie a prínos redemptoristov v Stropkove. V roku 1921 pozval do Stropkov jeho predchodca na košickom biskupskom stolci Dr. Augustín Fischer-Colbrie. Medzi redemptoristami, ktorí vtedy prišli do Stropkova, bol aj blahoslavený mučeník Metod Dominik Trčka CSsR. Pôsoobil v stropkovskom kláštore až roku do roku 1934, ale prichádzal tam aj neskôr ako prvý protoihumen gréckokatolíckych redemptoristov. Zomrel mučeníckou smrťou v Leopoldovskej väznici v roku 1959. Po sv. omši nasledovala procesia do blízkeho redemptoristického chrámu sv. Cyrila a Metoda, kde o. protoihumen Jaroslav Štelbaský CSsR viedol moleben k bl. Metodovi s uctením si jeho relikvií.

V nedeľu 30. októbra v Stropkove v gréckokatolíckom chráme sv. Cyrila a Metoda po rannej sv. liturgii nasledovalo pásmo mladých o. blaženom hieromučeníkovi Metodovi. Piesňami a úvahami krásne poukázali na to, že život bl. Metoda bol v súlade s Božím slovom a na tomto Božom slove pevne staval celý svoj život. Slávnostnej archijerejskej sv. liturgii predsedal Ján Babjak prešovský arcibiskup a metropolita. Slávil ju ešte ďalší dvaja gréckokatolícki biskupi, Milan Chatur, košický eparcha a Ján Eugen Kočiš, emeritný pražský exarcha a P. Josef Michalčík, pražský provinciál redemptoristov, P. Václav Hypius, bratislavský viceprovinciál a o. Jaroslav Štelbaský, michalovský protoihumen gréckokatolíckych redemptoristov a mnohí ďalší kňazi, zvlášť redemptoristi z bratislavskej a michalovskej viceprovincie. Na kázni vladyka Milan, ktorý je tiež redemptorista, priblížil dielo apoštolátu redemptoristov, ktorí pôsobia na Slovensku už 90 rokov. Zdôraznil, že ostali verní Bohu aj ľuďom i svojej misii ohlasovania evanjelia aj v ťažkých podmienkach prenasledovania alebo aj dvoch svetových vojen, či iných ťažkých časoch. Redemptoristi dali Cirkvi aj duchovných veľikánov ako je blažený hieromučeník Metod a iných. Osobitne misijná činnosť redemptoristov bola i je veľkou posilou vo viere a vernosti Cirkvi jednoduchých veriacich, zvlášť v ťažkých časoch ako bol komunistický totalitný režim.

Popoludní o 15.00 hod. sa konal v chráme 10. ročník Metodovho memoriálu - prehliadky speváckych zborov: Spevácky zbor sv. Cyrila a Metoda pri chráme a kláštore redemptoristov v Stropkove, Spevácky zbor Chryzostomos pri gréckokatolíckom chráme Najsvätejšej Eucharistie vo Vranove nad Topľou, Spevácky zbor sv. Jozefa pri kláštore redemptoristov v Michalovciach, Komorný spevácky zbor Chorus Minor pri základnej umeleckej škole v Levoči, Kňazský zbor košickej eparchie a Pěvecký spolek Janáček z Frýdlantu nad Ostravicí – z rodiska bl. mučeníka Dominika M. Trčku. Metodov memoriál bol umeleckým poďakovaním za 10 rokov od beatifikácie redemptoristu Metoda Trčku.

Viacdnová slávnosť redemptoristov bola predovšetkým vdakyvzdávaním za všetky dobré diela, ktoré redemptoristi vykonali, či zakúsili v svojom deväťdesiatročnom pôsobení na Slovensku.

Viacdnová slávnosť redemptoristov bola predovšetkým vdakyvzdávaním za všetky dobré diela, ktoré redemptoristi vykonali, či zakúsili v svojom deväťdesiatročnom pôsobení na Slovensku.

Modlitby ordinára a kaplánov za zosnulých príslušníkov OS a OZ SR

Bratislava, 3. novembra (TK KBS) – Zástupcovia Ordinariátu Ozbrojených síl a ozbrojených zborov SR si spomenuli na všetkých zosnulých príslušníkov a zamestnancov Ozbrojených síl a ozbrojených zborov SR. Pietne spomienky sa uskutočnili vo všetkých útvaroch, ústavoch, zariadeniach pri príležitosti Sviatku všetkých svätých a Spomienky na všetkých verných zosnulých. Na cintorínoch a pri pietnych pamätníkoch nechýbali ani modlitby a duchovné príhovory kaplánov v uniformách.

Ordinár Mons. František Rábek celebrou zádusnú svätú omšu 2. novembra za všetkých zosnulých príslušníkov OS a OZ SR v Katedrále sv. Šebastiána v Bratislave. V rovnaký deň si zosnulých bývalých kolegov pripomenuli aj v kaplnke Ministerstva obrany SR. Bohoslužbu celebrou generálny vikár Ordinariátu Mons. František Počurko. Nechýbal ani minister obrany Ľubomír Galko, náčelník Generálneho štábu Ozbrojených síl SR Ľubomír Bulík, ako aj príslušníci Ministerstva obrany a Generálneho štábu. Pri Pamätníku zmierenia, kde sú uložené prste zeme z bojísk, kde padli slovenskí vojaci, sa uskutočnila ekumenická pobožnosť spojená s pietnym aktom na počesť zosnulých príslušníkov Ozbrojených síl SR. Účastníci pietnej spomienky sa následne presunuli do Siene slávy, ktorá je venovaná slovenským účastníkom zahraničných misií. Na mieste si uctili pamiatku zapálením kahancov pri pamätnej tabuli s 54 menami vojakov, ktorí v zahraničí padli pri plnení svojich povinností.

Tibor Ujlacký

Slovensko navštívil pakistanský katolícky kňaz Tariq Mehmood

Bratislava, 31. októbra (TK KBS) – Slovensko navštívil pakistanský katolícky kňaz Tariq Mehmood. Od 22. do 26. októbra zavítal na viaceré miesta, kde kázal o ťažkom živote kresťanov v Pakistane. Tariq Mehmood, pôvodom z pakistanského Islamabadu, prišiel na Slovensku na Misijnú nedeľu. Do krajiny ho pozvali misionári a laici Najsvätejšieho Srdca Ježišovho. „Spája nás spoločné priateľstvo, láska k Najsvätejšiemu Srdcu a úcta jeden k druhému,“ povedal TK KBS Frank Vandegehuchte MSC, ktorý spolu s ním komunikuje prostredníctvom sociálnej siete Facebook.

„Som dva roky kňazom. Od roku 2009 pre sedemtisíc katolíckych rodín koordinujem zasvätenie

sa k Najsvätejšiemu Srdcu Ježišovmu,“ hovorí o sebe Mehmood. Doplnia i aktuálne informácie o ťažkom živote kresťanov a dialógu s moslimskou komunitou v Pakistane. „Moslimovia nás chcú presvedčiť, aby sa aj kresťania stali moslimovia,“ povedal Mehmood. V krajine je iba dvojpercentná komunita kresťanov – katolíkov.

Mehmood okrem Bratislavy, kde navštívil napríklad Bratislavský hrad a Katedrálu sv. Martina, zavítal aj do Nitry a na Devín.

-ml-

Svätou omšou začne v sobotu pietna spomienka za obeť hôr

Vysoké Tatry, 28. októbra (TK KBS) – Vo Vysokých Tatrách, na Popradskom plese 29. októbra symbolicky zatvorili turistické chodníky. Súčasťou rozlúčky bola aj pietna spomienka, ktorá začala svätou omšou pred kaplnkou na Symbolickom cintoríne pod Ostrvou.

Za uplynulý rok pribudlo na cintoríne sedem nových tabuliek s menami ôsmich obetí Vysokých Tatier, uviedol vedúci Strediska terénnych služieb Štátnych lesov TANAP-u Dominik Michalík. V súčasnosti je ich celkovo na cintoríne 320 tabuliek s 456 menami ľudí, ktorým sa hory stali osudnými.

Zdroj: www.lesytanap.sk

Zomrel Jozef Škantár

Bratislava, 31. októbra (TK KBS) – Vo veku 62 rokov zomrel 31. októbra dlhoročný riaditeľ Diecézneho katechetického úradu Spišskej diecézy ThDr. Jozef Škantár, PhD. Rozlúčka so zosnulým sa uskutoční v Spišskej Novej Vsi, v piatok 4. novembra na sv. omši o 18:00 h vo farskom kostole Nanebovzatia Panny Márie. Pohrebné obrady za sa začnú zádušnou svätou omšou v Spišskej Starej Vsi, v sobotu 5. novembra o 10:00 h vo farskom kostole.

Jozef Škantár sa narodil 31. augusta 1949 v Spišskej Starej Vsi. Kňazskú vysviacku prijal 6. júna 1976. Od 1. júla 1976 bol kaplánom v Spišskej Belej, od 1. 2. 1977 kaplánom v Levoči. V júli 1981 nastúpil na post farského administrátora v Liptovskej Tepličke a od 1. 5. 1989 do 30. 9. 1998 na rovnakú pozíciu v Spišskej Novej Vsi. Od 1. septembra 1997 bol riaditeľom Diecézneho katechetického úradu Spišskej diecézy. Od septembra tohto roka bol na dôchodku.

BŮ Spišská Kapitula

Mládežnícki animátori zvyšovali povedomie verejnosti o dobrovoľníctve

Spišská Nová Ves, 31. októbra (TK KBS) – V rámci Európskeho roka dobrovoľníctva zrealizovalo Združenie kresťanských spoločenstiev mládeže projekt pod názvom Sila dobrovoľníctva, ktorý sa v týchto dňoch skončil. Prebiehal od apríla 2011 a jeho aktivity smerovali k zvýšeniu povedomia verejnosti o dobrovoľníctve a propagácii dobrovoľníctva v miestnych komunitách obce Važec a Krížová Ves. Realizáciu projektu finančne podporilo z programu ADAM2 Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, ktorý podporuje projektovú činnosť zameranú na rozvoj práce s deťmi a mládežou.

Projekt sa začal prípravným stretnutím organizačného tímu a prípravami komunikačnej kampane, komunikácie so samosprávami, ako aj prípravou webovej stránky projektu. Nasledovala propagácia v médiách, školenia pre dobrovoľníkov a samotná praktická dobrovoľnícka skúsenosť v obciach. Približne 30 mladých ľudí dobrovoľne a bez nároku na odmenu v júli 2011 svojou prácou pomáhali v obci Važec. Niektorí pílili drevo a uskladňovali ho na zimu, kosili trávnik, upratovali sklady v prospech Diecézneho centra voľného času vo Važci. Iní pomáhali s likvidáciou čiernej skládky, ktorá vznikla v lokalite Píla v obci Važec. Dobrovoľnícke aktivity projektu v obci Krížová Ves prebiehali už v júni 2011. Mladí Rómovia, návštevníci Rómskeho duchovno-spoločenského strediska, ako dobrovoľnícku aktivitu v prospech obyvateľov obce zrealizovali kultúrny program, hudobný festival pod názvom „Všetko, čo dýcha, nech chváli Pána“. „Niekoľko rokov pracujeme v miestnej komunite s mladými ľuďmi, z ktorých niektorí navštevovali dvojročnú Rómsku animátorskú školu. Tento projekt vytvoril priestor na to, aby mohli využiť získané vedomosti, dary a talenty v službe druhým,“ uviedol Róbert Neupauer, správca Rómskeho duchovno-spoločenského strediska v Krížovej Vsi.

Po tom, ako bola sila dobrovoľníctva odskúšaná v praxi počas dobrovoľníckych aktivít, nasledovalo v rámci projektu jeho hodnotenie prostredníctvom elektronického anonymného dotazníka. Ten bol zaslaný vo viacerých variantoch mladým dobrovoľníkom, ale aj zástupcom zapojených samospráv a mládežníckych centier. „S výsledkami dotazníka sa verejnosť môže oboznámiť prostredníctvom elektronickej brožúrky na webovej stránke projektu, ktorá vznikla ako nástroj odovzdávania skúsenosti iným organizáciám. Tá obsahuje všetko, s čím sme sa v priebehu projektu stretli, na čom sme pracovali. Zároveň ňou chceme povzbudiť ostatných k realizácii podobných projektov“, vysvetlila Denisa Janovčíková, koordinátorka projektu Sila dobrovoľníctva.

„V dnešnej dobe málokto chce pomôcť zadarmo, len tak, pre dobrý pocit. Bola to pre mňa výzva ukázať ľuďom, že nám záleží na tom, ako to okolo nás vyzerá. Ani sme to nevnímali ako prácu, bol to pre nás skôr zážitok. A navyše, je skvelé vedieť, že je človek užitočný, potrebný, dôležitý. Práca je toľko, že sa môžeme realizovať všetci,“ uviedol v ankete účastník projektu. „Ne-

spomínam si, že by som sa niekedy zapojila do niečoho podobného. Urobiť niečo, čo je potrebné, bez nároku na odmenu bolo pre mňa výzvou,“ dodala ďalšia dobrovoľníčka.

Výstupom projektu je tiež databáza dobrovoľníkov. Tvorí ju zoznam e-mailových kontaktov dobrovoľníkov, ktorí sa aktívne zapojili do dobrovoľníckej činnosti a sú ochotní pomôcť aj pri inej príležitosti. Tieto dôležité kontakty využije združenie, po skončení projektu, pri organizovaní ďalších podujatí na dobrovoľníckej báze. Projekt ukončili jeho organizátori záverečným hodnotiacim stretnutím zástupcov všetkých zúčastnených subjektov v októbri 2011.

Mária Janusová

Novinka SSV: Sväté prijímanie a kult eucharistického tajomstva mimo omše

Bratislava, 31. októbra (TK KBS) - Spolok sv. Vojtecha prináša novú knihu s názvom Sväté prijímanie a kult eucharistického tajomstva mimo omše. Oltárna sviatosť z Kristovej vôle je duchovným pokrmom veriacich a závdavkom večného života. Slávenie Eucharistie v obete omše je pôvodom a cieľom kultu, ktorý sa vzdáva mimo omše. Prvotným cieľom uschovávaní Oltárnej sviatosti mimo omše je vysluhovanie viatika, druhotné ciele sú rozdávanie svätého prijímania a klaňanie sa Ježišovi Kristovi, prítomnému v tejto sviatosti. Táto publikácia je určená pre všetkých, ktorí sú v Cirkvi určení na rozdávanie svätého prijímania, tak pre kňazov, ako aj pre mimoriadnych rozdávatel'ov Eucharistie.

Jana Matulová

Spolok sv. Vojtecha otvoril už svoju 25. predajňu na Slovensku

Žilina, 1. novembra (TK KBS) - Spolok sv. Vojtecha otvoril už svoju 25. predajňu na Slovensku. Nachádza sa v budove Diecézneho centra (nový Biskupský úrad) na Kalinčiakovej 1 v Žiline. Bude otvorená v pracovných dňoch od 8.00 do 11.30 a od 12.00 do 16.00 h. V predajni je možné nájsť okrem klasického sortimentu SSV aj širší výber odevov a doplnkov.

Pri príležitosti otvorenia pripravil Spolok sv. Vojtecha pre svojich zákazníkov akciu na všetkých predajniach na Slovensku, ktorá bude trvať od 2. novembra do 4. novembra 2011. V novej predajni akcia potrvá do 30.11.2011.

Vendelín Pleva

Biskup Galis posvätil zrekonštruovaný kostol

Kamenná Poruba, 2. novembra (TK KBS) – Kostol Všetkých svätých v Kamennej Porube, ktorý bol len požeňnaný, v pondelok 31. októbra posvätil žilinský diecézny biskup Mons. Tomáš Galis.

Posväteniu kostola predchádzala niekoľkomesačná rekonštrukcia, počas ktorej sa vymenil krov na hlavnej lodi i na sakristiách, položila sa nová strešná krytina, zafixovala sa statická trhlina na veži, urobila sa nová fasáda a upravilo sa aj okolie kostola. Práce vykonali najmä miestni farníci, ktorí ich aj vo veľkej miere financovali. Opravy sa dočkali aj zvony, ktoré dostali nové závesy a na veži pribudli aj úplne nové hodiny a odbíjanie času.

Júlia Kavecká

**V Bratislave medzináboženská konferencia
Pútnici pravdy, pútnici pokoja**

Bratislava, 30. októbra (TK KBS) – Pútnici pravdy, pútnici pokoja je názov medzináboženskej konferencie, ktorú pripravili 28. októbra pod hlavičkou Rehole menších bratov františkánov a Teologickej fakulty Trnavskej univerzity v Bratislave. Na závere sa uskutočnila ekumenická pobožnosť za účasti predstaviteľov rôznych kresťanských cirkví na Slovensku.

Alex Andrej Drgoň, OFM

**V Prešove slávnostne odhalili a posvätili reliéf
bl. Pavla Petra Gojdiča**

Prešov, 28. októbra (TK KBS) – Reliéf bl. Petra Pavla Gojdiča dnes (28. októbra) slávnostne odhalil a posvätil prešovský arcibiskup a metropolita Ján Babjak, SJ v priestoroch Ústavu sociálnych vied a zdravotníctva bl. P. P. Gojdiča v Prešove. Slávnosť sa konala pri príležitosti desiateho výročia blahorečenia mučeníka Gojdiča bl. Jánom Pavlom a siedmeho výročia zriadenia Fakulty zdravotníctva a sociálnej práce bl. P. P. Gojdiča v Prešove Vysoké školy zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety v Bratislave. Zároveň bola súčasťou siedmej vedecko-odbornej konferencie s medzinárodnou účasťou na tému Spolupráca pomáhajúcich profesií – determinant kvality života populácie.

Eubomír Petrík

**Pred 85 rokmi sa narodil salezián, publicista, filozof
a teológ Anton Hlinka**

Bratislava, 31. októbra (TK KBS) – Pred 85 rokmi sa narodil salezián, publicista, spisovateľ, teológ, filozof a prekladateľ, profesor Anton Hlinka.

Za celoživotné dielo udelil Antonovi Hlinkovi prezident SR Michal Kováč 1. januára 1997 Rad Andreja Hlinku I. triedy a 28. októbra 1998 Rad Ľudovíta Štúra I. triedy. Monografiu o Antonovi Hlinkovi s názvom Osamelý bojovník, ktorá vyšla v roku 2001, napísal legendárny športový komentátor Gabo Zelenay (+ 2003). Po dlhom období jeho choroby zomrel tento rok, 26. marca 2011.

**V Prešove sa uskutočnila medzinárodná vedecká
konferencia – Ježiš z Nazareta**

Prešov, 30. októbra (TK KBS) – Ježiš z Nazareta - teologické a religionistické súvislosti je názov medzinárodnej vedeckej konferencie, ktorú pripravili 26. októbra na Gréckokatolíckej teologickej fakulte (GTF) Prešovskej univerzity (PU) v Prešove. Zúčastnilo sa jej viacero domácich a zahraničných odborníkov.

Konferencia mala teologický a religionistický charakter, prezentovali sa témy z aspektu ekumenického a v kontexte medzináboženského dialógu. Účastníci konferencie uvedomili dôležitosť medzináboženského dialógu, ktorý má prispievať k budovaniu pokoja medzi ľuďmi a národmi.

Monika Slodičková

Farnosť Výčapy Opatovce má nový farský kostol

Výčapy – Opatovce, 30. októbra (TK KBS) - Farnosť Výčapy – Opatovce v Nitrianskej diecéze má od nedele 30. októbra posvätený nový farský kostol. Svätú omšu spojenú s obradom konsekrácie chrámu vykonal nitriansky biskup Mons. Viliam Judák. Stavba nového kostola je spojená s pôvodným starým kostolom, z ktorého zostala funkčná kaplnka.

Miroslav Lyko

**V Hlohovci slávil vigíliu pri príležitosti patrocínia
františkánskeho kostola**

Hlohovec, 2. novembra (TK KBS) – V Hlohovci sa v posledný októbrový deň uskutočnila slávnostná vigília pri príležitosti patrocínia františkánskeho kostola Všetkých svätých. Gvardián kláštora, páter Leopold Jaroslav Jablonský, OFM sa v homílii zameril na pojem svätosť a ako ju dosiahnuť. Najlepším spôsobom je očistiť sa Baránkovou krvou pri svätej spovedi, ako to uviedol Ján v prvom čítaní. Po slávnostnom požeňnaní sa veriaci zišli na spoločnom pohostení vo veľkej sále kláštora.

Lucia Froncová

**V Trebišove sa na metodickom dni vzdelávali
učitelia**

Trebišov, 28. októbra (TK KBS) – Eparchiálny školský úrad v Košiciach a Cirkevná stredná odborná škola v Trebišove pripravili opäť metodický deň. Na jeho tretom ročníku sa vo štvrtok 27. októbra zúčastnilo až 197 pedagógov.

Po svätej liturgii nasledovala prednáška Mareka Jeníka na tému Syndróm vyhorenia pedagógov.

Účastníci metodického dňa sa postupne presunuli z chrámu do priestorov Cirkevnej strednej odbornej školy sv. Jozafáta v Trebišove, kde pracovali v 14 sekciách podľa svojej aprobácie pod vedením lektorov pozvaných z rôznych vzdelávacích inštitúcií.

Klára Zorvanová